

ZWIJGENDE N-VA KAN WIJZIGING ARTIKEL 195 GRONDWET NIET STOPPEN

Kamer gaat voor staatshervorming

De parlementsleden namen gisteren een minuut stilte in acht. © Bert Van Den Broecke/photo news

De regeringspartijen en de groenen hebben gisteren de wijziging van artikel 195 van de grondwet goedgekeurd. De N-VA wilde 'gezien de omstandigheden' geen politiek steekspel voeren en verbeet haar frustratie.

- Minuut stilte voor slachtoffers busongeval
- Na rouwhulde stemming grondwetswijziging
- 2/3-meerderheid pro aanpassing artikel 195

VAN ONZE REDACTRICE
MARJAN JUSTAERT

BRUSSEL | Zowel de Kamer als de Senaat gooiden gisteren de agenda om om stil te staan bij het tragische busongeluk in Zwitserland. Het vragen uur werd geschrapt, in de plaats daarvan ondertekenden de parlementsleden het rouwregister en werd een minuut stilte in acht genomen. In de Kamer stond het debat over artikel 195 van de grondwet op de planning. Tweeënhalf uur na de start van het debat keurden de acht partijen die eind vorig jaar een communautair akkoord afsloten - de zes meerderheidspartijen en de groenen - de grondwetswijziging goed. Met 103 zetsels halen ze de kaap van de vereiste tweederdemeerderheid. De N-VA, Vlaams Belang, het FDF en LDD stemden tegen. Oppositiepartij N-VA had gevraagd om het debat van de agenda te halen, omdat het 'geen dag is voor politiek gebekvecht en con-

van uitstel tot volgende week, waardoor vrijwel niemand zijn stem durfde te verheffen of in debat wou gaan. Ook de N-VA-fractie hield zich in qua tusskomsten. Geen snedige oneliners of verbale rally's. En dat viel vooral Ben Weyts zwaar. 'De grondwet wordt alleen gewijzigd om Franstalige privileges in te willigen', fulmineerde hij. Volgens hem volstaat het om de grondwet te schorsen om de staat te hervormen.

In 2010 werd de mogelijkheid tot herziening van artikel 195 nog gesteund door de N-VA

Opmerkelijk: in 2010 werd de mogelijkheid tot herziening van artikel 195 nog gesteund door de N-VA. Op het einde van de vorige legislatuur noemde Weyts die mogelijkheid een 'goed voorstel', maar nu de N-VA in de oppositie zit, denkt de partij er duidelijk

houd van Weyts' argumenten. Een indrukwekkende colonne sprekers zette de noodzaak om artikel 195 te herzien in de verf. 'Deze stemming is noodzakelijk om het akkoord over de zesde staatshervorming om te zetten in daden. Om BHV te splitsen, de financieringswet te herzien en aanzienlijk bevoegdheden over te hevelen', betoogde Michel Doomst (CD&V). 'Ik wil alle Vlaamse doeners oproepen om dat aan te pakken.'

Een boodschap die bij Groen niet in dovemansoren viel. 'Het wordt voorgesteld alsof de regering haar wil doordrukt, terwijl er toch ook twee oppositiepartijen meestemmen', benadrukte Stefaan Van Hecke (Groen). 'Voor ons is het belangrijk om te evolueren naar een periode van communautaire stabiliteit. Dit in tegenstelling tot partijen die electoraal garen spinnen bij het omgekeerde.' Ook Luk Van Biesen (Open VLD) haalde uit naar de N-VA die intussen knarsetandend en nagelbijtend haar repliek verbeet. 'Ik betreur het dat de grootste partij van Vlaanderen kiest voor de Maddens-doctrine, de verrottingsstrategie.' Volgende week is het aan de Senaat om het voorstel te stemmen. Naar alle verwachting krijgt de regering ook in het

3 VRAGEN

Wat staat er in artikel 195?

Artikel 195 bevat de procedure voor grondwetsherzieningen. Normaal zijn daar twee legislaturen voor nodig, aangezien de regering eerst de artikelen die ze wil veranderen, moet aanduiden. Daarna volgen verkiezingen en pas daarna kan de grondwet echt aangepast worden.

Wat doet de regering?

In de huidige lijst van te herziene grondwetsartikelen is ook artikel 195 zelf voor herziening vatbaar verklaard, zodat het mogelijk wordt om de grondwet binnen één regeerperiode te wijzigen. De regering wil daarvan gebruik maken om de staatshervorming uit te voeren en daarna artikel 195 weer in ere te herstellen.

Kan dit juridisch?

Daar bestaat discussie over. Voorstanders vinden dat artikel 195 buitenspel zetten, misschien niet fraai is en democratisch betwistbaar, maar wel grondwettelijk. Professor Hendrik Vuye is de grootste tegenstander. Volgens hem is het tijdelijk buitenspel zetten van artikel 195 een on-